

Regionstyrelsen

Inspel till Statskontoret med anledning av inbjudan att inkomma med förslag till regelförenklingar och försöksverksamhet som kan förbättra effektiviteten i kommunal verksamhet**Regionledningskontorets förslag till beslut**

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande, inklusive bilagor, utgör Region Stockholms inspel till Statskontoret med anledning av inbjudan att inkomma med förslag till regelförenklingar och försöksverksamhet som kan förbättra effektiviteten i kommunal verksamhet.

Sammanfattning

Regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att ta emot, analysera och bedöma förslag till ändringar av lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter och allmänna råd samt försöksverksamheter som syftar till att förbättra effektiviteten i kommunal verksamhet. Som en del av genomförandet av regeringsuppdraget har Statskontoret bjudit in bland annat Region Stockholm att inkomma med förslag till regelförenklingar och försöksverksamheter som ökar effektiviteten i kommunal verksamhet, men som innebär mindre komplicerade ändringar i lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter och allmänna råd.

I dialog med regionens samtliga förvaltningar och bolag har regionledningskontoret sammanställt sex förslag på regelförenklingar. Förslagen är utvalda då de bedöms ha stor potential att leda till en effektivare verksamhet och minskad administration:

1. Öka andelen generella statsbidrag och begränsa användningen av riktade statsbidrag
2. Översyn av direktupphandlingsgränser samt förtydligande av bestämmelser om kontraktsvärdesberäkning vid direktupphandling till lågt värde samt vid överprövning
3. Sjukvårdshuvudmännens behandling av personuppgifter
4. Överlåtelse av privata vårdgivares patientjournaler till sjukvårdshuvudman
5. Sekundär användning av hälsodata
6. Reprocessing och återanvändning av medicintekniska engångsprodukter

Bakgrund

Statskontoret har fått i uppdrag av regeringen att ta emot, analysera och bedöma förslag till ändringar av lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter och allmänna råd samt försöksverksamheter som syftar till att förbättra effektiviteten i kommunal verksamhet. Statskontoret har bjudit in regioner, kommuner och andra aktörer att inkomma med förslag i enlighet med uppdraget. En regelförenkling innebär att en lag, förordning eller föreskrift ses över och skrivs om med syftet att något ska förenklas. Statskontoret ska enligt uppdraget särskilt prioritera inlämnade förslag som bedöms ge stor effektivitetsförbättring i kommunal verksamhet, genom till exempel minskad administrativ börda, men som innebär mindre komplicerade ändringar i lagar, förordningar, myndighetsföreskrifter och allmänna råd.

Ärendet har beretts i samråd med regionens samtliga förvaltningar och bolag.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionledningskontoret välkomnar möjligheten att komma med inspel på regelförenklingar som kan leda till förbättringar och effektiviseringar för Region Stockholms verksamheter. De samlade förslagen från Region Stockholm bedöms ha stor potential att minska den administrativa bördan, ge ökad likvärdighet för patienter, mer högkvalitativa tjänster och en ökad produktion i kärnverksamheterna.

Regionledningskontorets förslag är bilagda tjänsteutlåtandet i Statskontorets svarsmall. De sammanfattas i tabellen nedan.

Förslagen

Titel på förslaget	Kort sammanfattning av den önskade förändringen	Tänkt effektivisering	Vilken regel det gäller
1. Öka andelen generella statsbidrag och begränsa användningen av riktade statsbidrag	Användningen av riktade statsbidrag till regionsektorn bör minska och en större andel av statsbidragen bör i stället utgå som generella statsbidrag.	Mer generella statsbidrag skapar förutsättningar för effektiv resursanvändning, minskad administration, stärkta möjligheter till långsiktig planering och bättre förutsättningar att anpassa verksamheten. Möjliggöra en styrning med större fokus på resultat och effekter snarare än detaljerad redovisning av enskilda finansieringskällor.	Ingen enskild lag eller förordning utan statens generella styrning och utformning av statsbidrag till kommuner och regioner, inklusive förordningar och myndighetsföreskrifter kopplade till riktade statsbidrag.

2. Översyn av direktupphandlingsgränser samt förtydligande av bestämmelser om kontraktsvärdesberäkning vid direktupphandling till lågt värde samt vid överprövning.	Direktupphandlingsgränserna i samtliga upphandlingslagar bör ses över och fastställas på ett enhetligt sätt. Direktupphandlingsgränserna bör även höjas. Förändringarna kan kompensera för inflation och kostnadsökningar Förtydliganden hur kontraktsvärdesberäkning för direktupphandlingar ska göras.	Enhetligare regelverk och automatisk justering av tröskelvärde utan lagändring. Minskad administrativ börda när direktupphandling blir ett mer effektivt verktyg. Minskad osäkerhet när direktupphandling är tillåtet.	Lagen om offentlig upphandling (19a kap. 2 §, 6–7 §§), lagen om offentlig upphandling inom försörjnings-sektorerna (19a kap. 2 §, 5–6 §§), lagen om upphandling av koncessioner (15 kap. 6–7 §§), lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (15a kap. 2 §, 4–5 §§).
3. Sjukvårdshuvudmännens behandling av personuppgifter	Inför tystnadspliktsbrytande regler för privata utförare samt kompletterande dataskyddslagstiftning för huvudmännens behandling av personuppgifter för att möjliggöra uppföljning, analys, planering och prevention.	Ökade möjligheter att följa upp, analysera, styra och planera den samlade hälso- och sjukvården under respektive ansvarsområde, vilket har stor potential att leda till kvalitets- och effektivitetshöjningar.	Tillägg i patientsäkerhetslagen och patientdatalagen.
4. Överlåtelse av privata vårdgivares patientjournaler till sjukvårdshuvudman	Inför lagreglering som gör det möjligt för privata vårdgivare att överlåta patientjournaler till region/kommun när uppdrag upphör, så att journalerna kan hållas tillgängliga för fortsatt vård.	Patientsäkerheten kommer att öka genom större tillgång till patienternas kompletta vårddokumentation. Snabbare och enklare tillgång till fullständiga journaluppgifter när det behövs för patientens vård minskar hälso- och sjukvårdens administration.	Tillägg i patientsäkerhetslagen och patientdatalagen.
5. Sekundär användning av hälsodata	Tydliggöra och förenkla möjligheten att använda hälsodata för sekundära ändamål (forskning, statistik, kvalitetsutveckling) genom att klargöra förenlighetsbedömningen och skapa enklare processer vid till exempel pseudonymiserade data.	Minskad administration och mer kostnadseffektiva lösningar vilket leder till ökad patientnytta och jämlikt införande av nya lösningar. Förbättrad möjlighet till sekundär användning av hälsodata för klinisk forskning. Minskad rättsosäkerhet.	Patientdatalagen (2 kap. 5 §), allmänna dataskyddförordningen (GDPR artikel 6.4), samt regler kopplade till Europeiska hälsodataområdet (EHDS).

6. Reprocessing och återanvändning av medicintekniska engångsprodukter	Ändra nationella regler så att även legala tillverkare utanför vårdinstitutioner kan utföra reprocessing och CE-märka engångsprodukter, i enlighet med MDR artikel 17.	Ökad kostnadseffektivitet genom ökad konkurrens och lägre inköpskostnader. Minskad mängd medicintekniskt avfall och ökad hållbarhet. Ökad tillgång till produkter. Minskad administrativ börda för vårdgivare.	EU:s förordning om medicintekniska produkter (MDR, artikel 17), förordningen (SFS 2021:631) om medicintekniska produkter.
---	--	--	---

Regionledningskontoret föreslår att regiondirektörens tjänsteutlåtande, inklusive bilagor, utgör Region Stockholms inspel till Statskontoret med anledning av inbjudan att inkomma med förslag till regelförenklingar och försöksverksamhet som kan förbättra effektiviteten i kommunal verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att skicka in förslagen till Statskontoret i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande har inga ekonomiska konsekvenser. Om förslagen till regelförenklingar genomförs kan de på sikt ha en positiv ekonomisk konsekvens för Region Stockholm genom effektivare och minskad administration. Förslagen kan även till del innebära lägre totalkostnader för regionen, exempelvis innebär förslaget om reprocessering och återanvändning av medicintekniska engångsprodukter en på sikt lägre inköpskostnad för dessa produkter.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Back
Chefsjurist

Beslutsunderlag

1. Förslag – Öka andelen generella statsbidrag och begränsa användningen av riktade statsbidrag
2. Förslag – Översyn av direktupphandlingsgränser samt förtydligande av bestämmelser om kontraktsvärdesberäkning vid direktupphandling till lågt värde samt vid överprövning
3. Förslag – Sjukvårdshuvudmännens behandling av personuppgifter
4. Förslag – Överlåtelse av privata vårdgivares journaler till sjukvårdshuvudman
5. Förslag – Sekundär användning av hälsodata

6. Förslag – Reprocessering och återanvändning av medicinska engångsprodukter

Beslutsexpediering
Statskontoret

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-05-07